

կան սեռի դպրոցների հաւասար՝ հարկաւոր է ունենալ և իգական սեռի բարեկարգ դպրոցներ, որոց մէջը ամէն ուսմունքներից փոքրը 'ի շատէ ուսնալ Օրիորդները քանի տարից յետոյ՝ պիտի նոր սերունդների նախագաստիարակ մայրեր լինին:

Ե.

Մի նոր լեզուն բացուած մանուկ, երբ սկսած է հասակով օրէ ցօր զարգանալ, նորա համար մարմնական սննդեան հետ՝ կարեւոր է և հոգեկան սնունդ. նախ՝ կը ցանկաց իմանալ իւր և աշխարհի արարածոց ստեղծող և կառավարողը, Եկեղեցին և նորա սուրբ խորհուրդները, Արեգական, Առանի, Աստեղաց և երկնքի ինչու թիւնը, անձրևի, ձիւնի, կարկտի, երկրաշարժի, ծիածանի, կայծակի, որոտումի, ամպերի և տարուան չորս եղանակաց պատճառները, աշխարհիս մէջը գտնուած ծովերի, լիւնների և քաղաքների անունները, և նորա բնակչաց թիւը, կենդանեաց տեսակները և հոգաբնաւորութիւնները, ծառերի, ծաղիկների, և խոտերի յաճեցումները, հանքային նիւթոց յատկութիւնները, լսել հարկաւոր օգտակար և զուարճալի պատմութիւններ, սովորիլ փոքր 'ի շատէ կարդալ և զրել և մանր մունր թուահաշիւներ, վերջապէս մի նոր մտաւորական ախորժակ կ'ունենայ նոր բաներ խորհիլ, խօսիլ, լսել և գործել՝ առանց չարք բարիից որոշելու:

Յ.

Ուրեմն այնպիսի զեռահասակ մանուկների դաղափարը լուսաւորելու համար՝ հարկաւոր է ունենալ ճշմարիտ ուղղափառ կրօնի սկզբունք, բնական և քաղաքական աշխարհագրութեան, բնադիտութեան գիտելիաց, թուաբանութեան հաշիւների և բարոյականութեան կանոններին փոքր 'ի

շատ, տեղեակ և կրթուած մայրեր, որոնց խնամոց ենթարկուած փոքրիկ մանուկներ՝ արդէն նախակրթութեամբ և ճշմարիտ դաստիարակութեամբ զարգացած՝ մի ժամանակից յետոյ՝ մանուկ են Ուսումնարան, այնուհետեւ սկսում են ինքնաօժար սիրով՝ և շատ զիւրին կերպով, և մանաւանդ կարծ միջոցումը սովորիլ կարեւոր ուսմունքների, և լինել Հայրենեաց համար օգտակար անգամ. զի այն կերպով կրթուած մանուկների համար ունակութիւն եղած է մարմնական սննդեան հետ և հոգեկան սնունդ: Ահա այս միջոցն է, որ 'ի գործ դրած են թէ՛ Աւրուպայիք և թէ՛ Ամերիկացիք. որով և այժմ զարգացած են թէ՛ նիւթական և թէ՛ բարոյական յառաջագլխութիւններով: Ուրեմն նոցա օրինակին հետեւելու, և զարգացման աստիճանին հասնելու՝ պատրաստելք ուսնալ մայրեր, որով և ունենանք ուսնալ սերունդներ՝ Հայաստանի լուսաւորութեան համար:

ՄԵՍՐՈՎՊ ՔԱՀԱՆԱՅ ՓԱՓԱՋԵԱՆՅ:

Ե՛Վ. Աճ—Է—:

ՀԱՆԵԼՈՒԿԵ

1.

Այն որ կառքն է երկաձի,
Որ մի աշխարհ ինքեամբ ածի,
Ուր և կամի, շրջի, հանգչի,
Առանց անուի և հորովի:

2.

Այն որ տունն է անհաստատ,
Արմատն ի վեր, ոստքն ի վայր,
Որ տայ պտուղ միշտ անընդհատ,
Մերթ քաղցրահամ, երբեմն էլ վատ
Յովհաննէս Սիրլաբէկեանց:

Դեկտ. ամսոյ հանելուկն է Հրդեհ: